इध्मवाहो दार्ढच्युतः।पवमानः सोमः। गायत्री।

तममृक्षन्त वाजिनमुपस्थे अदितेरधि। विप्रासो अण्व्या धिया॥ ९.०२६.०१

तम्- अमुम्। वाजिनम्- अश्वभूतं प्राणभूतं सोमम्। अदितेरुपस्थे अधि- अखण्डप्रकृत्याधारेण। विप्रासः- मेधाविनः। अण्व्या- सूक्ष्मया। धिया- चित्तधारणाशक्त्या। अमृक्षन्त- शोधयन्ति ॥१॥

तं गावो अभ्यनूषत सहस्रधारमक्षितम्। इन्दुं धर्तारमा दिवः॥ ९.०२६.०२

इन्दुम्- हृदयक्लेदनकरम्। दिवः- चित्ताकाशस्य। आ- आभिमुख्येन। धर्तारम्- धारकम्। सहस्रधारम्- अनन्तधारायुक्तम्। अक्षितम्- अक्षीणम्। गावः- विद्याः। अभ्यनूषत- अस्तुवन् ॥२॥

तं वेधां मेधयाह्यन्पवमानमधि द्यवि। धर्णसिं भूरिधायसम्॥ ९.०२६.०३

वेधाम्- मेधाविनम्। धर्णसिम्- धारकम्। भूरिधायसम्- बहूनां कर्तारम्। पवमानम्- पूयमानम्। तम्- सोमम्। द्यवि अधि- चिदाकाशे। मेधया। अह्यन्- प्रहिण्वन्ति ॥३॥

तमह्यन्भुरिजोर्धिया संवसानं विवस्वतः। पतिं वाचो अदाभ्यम्॥ ९.०२६.०४

विवस्वतः- परिचरतः पात्रे हृदये वा। संवसानम्- संवसन्तम्। वाचः पतिम्- मन्त्रपालकम्। अदाभ्यम्- अहिंसितम्। तम्- अमुं रसम्। भुरिजोः- बाह्वोः। धिया- चित्तधारणया। अह्यन्- प्रहिण्वन्ति ॥४।

तं सानावधि जामयो हरिं हिन्वन्त्यद्रिभिः। हर्यतं भूरिचक्षसम्॥ ९.०२६.०५

हर्यतम्- कमनीयम्। भूरिचक्षसम्- प्रभूतदर्शनयुक्तम्। हरिम्- आकर्षकम्। तम्- अमुं रसम्। सानावधि- हृदयस्य उच्चकोटिस्थाने। अद्रिभिः- ग्रावभिः जडमथनेन। हिन्वन्ति- प्रेरयन्ति ॥५॥

तं त्वा हिन्वन्ति वेधसः पवमान गिरावृधम्। इन्दविन्द्राय मत्सरम्॥ ९.०२६.०६

तम्- तादृशम्। त्वा- भवन्तम्। इन्दो- क्लेदनकर। मत्सरम्- तृप्तिकरम्। पवमान- शोधक। गिरावृधम्- मन्त्रवृद्धम्। इन्द्राय- परमेश्वराय। वेधसः- मेधाविनः। हिन्वन्ति- प्रेरयन्ति ॥६॥